

Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
"WOM" w Częstochowie

KWARTALNIK NAUCZYCIELSKI

Rocznik: 2007, Miesiąc: 06

01: Scenariusz zajęć adaptacyjnych "Poznajmy się."

Autor: Krystyna Gąsior - Nauczycielka wychowania przedszkolnego; Gminne Przedszkole w Dąbrowie Zielonej, Oddział zamiejscowy w Olbrachcicach

02: Lokalne instytucje i placówki wspomagające uczniów, rodziców i nauczycieli w trudnych sytuacjach wychowawczych

Autor: Grażyna Bochenkiewicz

Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli "WOM" w Częstochowie

---

01: Scenariusz zajęć adaptacyjnych "Poznajmy się."

Autor: Krystyna Gąsior - Nauczycielka wychowania przedszkolnego; Gminne Przedszkole w Dąbrowie Zielonej, Oddział zamiejscowy w Olbrachcicach

Temat: Poznajmy się.

Cele operacyjne

Dziecko:

- poznaje swoją panią, salę przedszkolną, zabawki
- wita się z panią i kolegami z grupy poprzez podanie ręki
- głośno wypowiada swoje imię
- pokonuje własną nieśmiałość i lęk przed przedszkolem podczas zabaw
- odczuwa radość ze wspólnej zabawy

Metody: elementy metody ruchu rozwijającego W. Sherborne, ruch przy muzyce, rozmowa, aktywność własna

Forma: zajęcia z całą grupą, indywidualne rozmowy

Pomoce:

wizytówki dla rodziców i dzieci, pisaki, piłka, balony dla każdego dziecka, flamastry, płyty z nagraniem, magnetofon

Przebieg zajęć

1. Rozdanie rodzicom i dzieciom przy wejściu na salę wizytówek.
Nauczyciel wpisuje imię rodzica i dziecka na wizytówce.
2. Powitanie przy wejściu - podanie ręki (Dzień dobry. Zapraszam do sali.
Może się pobawicie?)
3. Zabawy dowolne - 15 min. (rodzice i dzieci).
4. Zabawy zapoznawcze: - "Gadająca piłka" (Kto ma piłkę mówi swoje imię i to co lubi najbardziej np. Jestem mamą Kasi i najbardziej lubię lody)
"Cześć".
5. Zaproszenie do koła (rodzic i dziecko)
  - piosenka "Wszyscy są", zaproszenie dzieci do koła.
  - zabawy "Kółko graniaste", "Stary niedźwiedź"
  - zabawa uspokajająca "Na moście" (dziecko siedzi tyłem do rodzica)
6. Przypomnienie piosenki "Wszyscy są"
  - zabawa "Balonik"
  - rozdanie rodzicom balonów, którzy dmuchają je dla swoich dzieci
  - malowanie balonów pisakami (rodzic z dzieckiem)
  - odbijanie "wesołych baloników" przy muzyce
7. Zabawy dowolne z rodzicami w kąciakach zabaw.
8. Wyjście do ogródka - zapoznanie z placem zabaw, zabawy dowolne z rodzicami w ogrodzie.
9. Zabawa pożegnalna w kole: podaj swoje imię i głośno klaśnij.

PRZYKŁADY ZABAW INTEGRACYJNYCH

1. " Jak masz na imię?"

Dzieci siedzą w kręgu. Miękką maskotka jest przekazywana kolejnym dzieciom i każdy kto ją dostanie, mówi bardzo wyraźnie swoje imię.

Kiedy już wszyscy się przedstawią maskotka wraca do pierwszego dziecka, które rzuca ją w kierunku wybranego kolegi lub koleżanki.

To dziecko, łapiąc maskotkę, musi wykrzyknąć imię dziecka rzucającego.

I tak dalej - każde dziecko łapiące musi wypowiedzieć imię rzucającego.

Jeśli ktoś nie pamięta czyjegoś imienia, pyta i powtarza imię kilkakrotnie, zanim rzuci maskotkę dalej.

2. " Gdzie stoisz?"

Zabawa integrująca zespół dzieci utrwalająca ich imiona. Dzieci w luźnej

gromadce maszerują po sali. Na znak N. np. klaśnięcie, dzieci stoją parami naprzeciw siebie, wymawiają swoje imię, po czym stają dwójkami w dowolnych układach (jeden za drugim, przed sobą, jeden stoi, drugi kuca itp.) N. rozmawia na temat rozstawienia dzieci względem siebie:

- Gdzie ty stoisz Marcin?

- Gdzie stoi Kasia?

- A ty, Aniu, gdzie stoisz?

3. "Zagraj swoje imię"

Zabawa integrująca grupę mająca na celu utrwalenie imion swoich i kolegów. Dzieci tworzą koło. Wyznaczone dziecko zabiera dowolny instrument perkusyjny (bębenek, tamburyno itp.) i gra swoje imię

tzn.: uderzając pałeczką w bębenek mówi swoje imię. Każdej sylabie powinno odpowiadać jedno uderzenie.

4. "Imiona" - zabawa

Dzieci otrzymują od N. wizytówki i przyczepiają do ubrań. Wizytówki

pomogą dzieciom łatwiej zapamiętać imiona kolegów i koleżanek, jeżeli będą je nosiły przez kilka dni. Dzieci ustawiają się w kole. N. Gra na tamburynie a przedszkolaki zgodnie z tempem biegają, maszerują lub podskakują. Na sygnał zatrzymują się i dobierają się w pary zgodnie z poleceniem N.: "Uwaga imiona: Tomek i Ewa". Dzieci o takich imionach wbiegają do środka kółka. Powoli obracają się, aby wszystkie dzieci mogły zobaczyć ich wizytówki. Zabawę prowadzimy tak, aby wszystkie dzieci znalazły się w kole.

5. **" Deszcz wyrazów"**
N. rozrzuca karteczki z imionami, wśród których dzieci odnajdują swoje imię.
6. **"Znajdź swoją wizytówkę"**
Wizytówki ułożone są w kole na podłodze. Dzieci chodzą gęsiego i odszukują swoją karteczkę z imieniem.
7. **Powitanie - "Uścisk przyjacieli"**
Dzieci stoją w kręgu trzymając się za ręce. Prowadzący mówi: "Iskierkę przyjacieli puszczam w krąg i niech radosna i ciepła wróci do mych rąk" i delikatnie ścisną rękę dziecka, np. z prawej strony. Dziecko przekazuje uścisk dalej.
8. **Zabawa - "Imię i nastrój"**
Przedstawianie się dzieci. Wymawianie imion ze zmianą nastroju: smutno, radośnie, ze złością.
9. **Zabawy integracyjne (muzyczno-ruchowe) - "Tańczymy lambada"**
Dzieci stoją w kole, N. Określa sposób trzymania się: za ręce, za ramiona, za kolana, za biodra. N. Rozpoczyna zabawę śpiewem: "Tańczymy lambada, lambada, lambada ....."
10. **Zabawa - "Piłka w kole"**
Dzieci podają sobie piłkę (rzucając lub turlając ją, wymieniając głośno imię dziecka, do którego ją wysyłają).
11. **Powitanie różnymi częściami ciała według instrukcji N.**
Na hasło: "Witają się palce" - dzieci dotykają się palcami rąk, na hasło: "Witają się ręce - dzieci dotykają się rękami, itd.: nogi, kolana, uszy.
12. **Powitanie**
Dzieci witane są przez N. piosenką np. Witaj, Jacku, Witaj Bartku.
Jak się masz? Wszyscy Cię lubimy. Bądź wśród nas.
Piosenka śpiewana na melodię piosenki "Panie Janie".
13. **Zabawa Witam**
Dzieci dowolnie dobierają się w pary i tańczą przy nagraniach piosenek dla dzieci. Podczas przerwy w grze zmieniają partnerów, witając się z nimi przez podanie ręki i głośne wypowiedzenie imienia.
14. **Zabawa relaksacyjna "Budzę się dotykiem"**
Dzieci siadają skrzyżnie na dywanie. Są rozluźnione, mają lekko pochylone głowy. N. wymienia części ciała, które dzieci mają budzić.
Budzenie polega na poklepywaniu wymienionych części ciała.
Np. budzą się wasze głowy, budzą się wasze brzuchy, budzą się wasze kolana, stopy..... . Tęm do zabawy może być relaksująca muzyka.
15. **Zabawa "Odszukaj swoje imię"**
Na dywanie rozkładamy krążki, na których dzieci kładą swoje wizytówki.
Na sygnał dzieci poruszają się między krążkami, a na hasło Odszukaj siadają obok właściwego krążka.
16. **Zabawy z wykorzystaniem Metody W. Sherborne**
- "Plecki" - siedzenie tyłem do siebie i pocieranie się wzajemnie plecami
- "Deszcz" - zabawa ruchowa z pokazywaniem. (pada deszcz, wieje wiatr, błyskawica, grzmot, tęcza na niebie)
- "Idą konie"
- "Domki"
17. **Zabawa pantomimiczna "Co lubię"**
Chętne dziecko ruchem ciała naśladuje ulubione zajęcia przedszkolne, np. malowanie farbami, budowanie z klocków, zabawy rytmiczne.
Reszta dzieci odgaduje przedstawioną sytuację.
18. **Zabawa rytmiczno-muzyczna przy piosence "Przedszkole - drugi dom"**
Podczas melodii zwrotek piosenki dzieci swobodnie maszerują po sali, w czasie refrenu piosenki tworzą pary i w podskokach tańczą w kółeczkach, ze zmianą kierunku ruchu co cztery takty.
19. **Zabawa ruchowa przy śpiewie piosenki "Jestem sobie przedszkolaczek"**
I, II zwrotka - dzieci śpiewają, maszerując po kole, na słowa ram, tam, tam - zatrzymują się i klaszczą w ręce.

III zwrotka - dzieci tworzą pary, zapraszając do zabawy najbliżej stojących kolegów, na słowa: ram, tam, tam - dzieci stają naprzeciwko siebie, klaszczą dwa razy w swoje ręce, jeden raz w ręce kolegi.

IV zwrotka - dzieci maszerują po kole w parach, na słowa: ram, tam, tam - zatrzymują się i klaszczą w ręce.

20. **Zabawa "Pociąg"** - kiedy dzieci usłyszą piosenkę "Jedzie pociąg z daleka" ustawiają się jedno za drugim, tworząc pociąg i jadą w umówione miejsce sali.

21. **Zabawa "Tomcio Paluch"**

Tomcio Paluch tańczy sam
ram pam pam, ram pam pam.

Teraz przyszedł tancerz inny.

też w tańczeniu bardzo

zwinny

I środkowy

Już do tańca jest gotowy.

Teraz serdeczny chce

tańczyć

troszeczkę,

Ja też, ja też mały palec woła

I tańczą leciutko raz dokoła, raz
dokoła.

wszystkie palce zwinięte

w pięść

wyprostowanie kciuka

zginanie i prostowanie kciuka

wyprostowanie palca wskazującego

wymachiwanie palcem wskazującym

wyprostowanie palca środkowego

wymachiwanie palcem środkowym

wymachiwanie palcem serdecznym

wymachiwanie małym palcem

krążenie całą dłonią

22. **Zabawa "Masaż z myszką"**

Rodzic klęka za leżącym na brzuchu dzieckiem, ujmuje jego nogę i ugina w kolanie. Rodzic ilustruje tekst ruchami dłoni na łydce ugiętej nogi - zawsze od pięty do kolana.

" Cicho, cichutko w puszystej kurteczce,

Chodziła raz myszka po gładkiej półeczce (powolne głaskanie),

" Znalazła ser żółty, ząbkami go jadła (powolne ściskanie, szczypanie),

Strzepnęła okruszki (szybkie klepanie, strzepywanie),

" W kąciku usiadła, okruszki zebrała,

Ząbkami je zjadła (powolne ściskanie),

" Po gładkiej półeczce chodziła w kurteczce (głaskanie).

02: Lokalne instytucje i placówki wspomagające uczniów, rodziców i nauczycieli w trudnych sytuacjach wychowawczych

Autor: Grażyna Bochenkiewicz
Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli "WOM" w Częstochowie

Ze względu na rosnącą skalę i wielorakość problemów związanych

z wychowaniem dzieci i młodzieży nawet doskonale funkcjonująca szkoła nie jest w stanie radzić sobie sama z ich rozwiązywaniem. Wszyscy nauczyciele powinni mieć świadomość, że szkoła nie istnieje w próżni, ale otoczona jest sojusznikami, którzy na co dzień w różnych zakresach mogą wesprzeć ucznia oraz pomóc szkole i rodzinie w realizacji funkcji wychowawczej. Pedagodzy powinni mieć też wiedzę, dokąd zwrócić się o potrzebną pomoc.

Na rangę problemu współdziałania szkoły ze środowiskiem lokalnym uwagę zwróciła Pracownia Informacji Pedagogicznej Centralnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie podczas konferencji na temat: "Nowe metody doskonalenia nauczycieli w rozwiązywaniu trudnych problemów edukacyjnych". W materiałach konferencyjnych J. Kostynowicz podaje obszerną listę trudnych problemów edukacyjnych polskiej oświaty, na której pojawiły się m.in.:

- " problemy wychowawcze związane z patologiami społecznymi w szkole i w jej otoczeniu(np. związane z przemocą, uzależnieniami i łamaniem prawa),
- " problemy związane z ujawnianiem się konfliktów społecznych na terenie szkoły (np. między biednymi i bogatymi, tymi z miasta i tymi ze wsi, przenoszące się na teren szkoły konflikty polityczne),
- " problemy opieki wynikające z coraz większych nierówności, które z kolei prowadzą do wykluczenia społecznego uczniów ze środowisk defaworyzowanych,
- " problemy zdrowotne spowodowane złą atmosferą w szkole, stylem życia uczniów i ich rodzin,
- " problemy wynikające z bezradności szkoły wobec zjawisk i zagrożeń kultury masowej,
- " problemy wynikające z nieprzygotowania szkoły do edukacji włączającej dzieci niepełnosprawne, chore, o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- " problemy bezradności nauczycieli i uczniów,
- " problemy niskiej efektywności uczenia się i nauczania uczniów w Polsce (2011),
- " problemy związane z wadami systemów oceniania uczniów,
- " problemy związane z nową rolą szkoły i nauczania w społeczeństwie informacyjnym,
- " problemy biurokracji oświatowej utrudniające zajęcie się prawdziwymi problemami uczniów,
- " problemy zarządzania szkołą (2011),
- " problemy szkoły w sytuacji kryzysu,
- " problemy słabej współpracy szkoły z rodzicami, samorządem uczniowskim, środowiskiem (kryzys jej uspołecznienia).

Wiele z tych problemów można rozwiązywać dzięki współpracy szkoły z szerokim kręgiem zewnętrznym.

Częstochowskie szkoły - wszystkie ich podmioty: nauczyciele, rodzice, dzieci, młodzież mogą korzystać z pomocy wielu instytucji i placówek. Otwartość nauczycieli na współpracę, a wręcz inicjowanie jej, poprzedzone dogłębnym rozpoznaniem problemów wychowawczych, rodzinnych i bytowych, pozwala w obliczu postępującego kryzysu rodziny, upadku autorytetów i trudnej sytuacji materialnej w jakimś stopniu przeciwdziałać marginalizacji dzieci i młodzieży pozostawionych samym sobie.

Wychowawca i jego podopieczni nie są osamotnieni w trudnych sytuacjach życiowych. Wiele lokalnych placówek dobrze realizuje alternatywne formy spędzania wolnego czasu - tworząc przeciwwagę wobec zachowań ryzykownych, zagrażających zdrowiu i życiu uczniów, wspiera uczniów, rodziców i nauczycieli w zapobieganiu i rozwiązywaniu sytuacji trudnych oraz dba o podnoszenie osiągnięć edukacyjnych uczniów.

Lista podmiotów wspierających jest długa. Są na niej: organy prowadzące i nadzorujące szkoły, placówki doskonalenia nauczycieli, instytucje związane

z Kościołem, domy kultury oraz ośrodki sportu rekreacji, kluby sportowe, instytucje kultury, Policja, Straż Miejska, Sąd Rejonowy - Wydział Rodzinny

i Nieletnich, służba zdrowia, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, urząd pracy, Ochotnicze Hufce Pracy, organizacje młodzieżowe, w tym harcerskie. Niezależnie od ram instytucjonalno - prawnych, w jakich działają, w różnych zakresach wspomagają oddziaływania wychowawcze.

Poniżej zamieszczono zestawienie jednostek, które poza

w/w, powszechnie znanymi ogółowi nauczycieli i rodziców, mogą stanowić pomoc dla ucznia, rodziców i nauczycieli opiekujących się uczniami.

I. Publiczne Poradnie Psychologiczno - Pedagogiczne

1. Publiczna Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna nr 1

w Częstochowie, ul. Legionów 58/10; tel. (034) 361 - 94 - 34, strona www.: <http://ppppnr1.ids.czyst.pl>

2. Publiczna Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna nr 2

w Częstochowie, ul. Kosmowskiej 5; tel. (034) 362 - 24 - 24, strona www.: <http://pppp2.ids.czyst.pl>

3. Publiczna Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna nr 3

w Częstochowie, ul. Spadzista 13; tel. (034) 363 - 25 - 50, strona www.: <http://www.poradnia3.republika.pl>

4. Powiatowa Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Częstochowie, ul. Tkacka 5; tel. (034) 322 - 92 - 01, strona www.: <http://www.czystochowa.powiat.pl/poradnia>; e - mail: poradniap@czystochowa.powiat.pl

5. Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna - Centrum Informacji Zawodowej w Częstochowie, ul. Legionów

58/10; tel. (034) 361- 93 - 92; strona www.: <http://ciz.ids.czest.pl>

6. Powiatowa Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Kłobucku,

42 - 100 Kłobuck, ul. Ks. Skorupki 46; tel. (034) 317 - 27 - 57, strona www.: <http://www.klobuck.pl>; e - mail: pppp@klobuck.pl; poradnia wydaje opinie i orzeczenia; adresaci pomocy: dzieci i młodzież, ich rodzice, nauczyciele i wychowawcy z przedszkoli, szkół i placówek mających siedzibę na terenie działania poradni oraz dzieci nieuczęszczające do placówki, zamieszkujące na terenie działania poradni; rejon działania: powiat kłobucki, gminy: Kłobuck, Krzepice, Lipie, Miedźno, Opatów, Przystajń, Wręczyca, Panki, Popów.

7. Publiczna Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Lublińcu,

42 - 700 Lubliniec, ul. Paderewskiego 7 a; tel. (034) 356 - 29 - 66, strona www.: <http://www.lubliniec.starostwo.gov.pl/poradnia/index.php>

; zadania: diagnoza psychologiczna, pedagogiczna i logopedyczna, konsultacje skierowane do rodziców, nauczycieli i uczniów, terapie, psychoedukacja, rehabilitacja, doradztwo, mediacje i interwencje, działalność profilaktyczna i informacyjna; adresaci pomocy: dzieci, młodzież, rodzice, nauczyciele i wychowawcy wszystkich placówek oświatowych; rejon działania: powiat lubliniecki.

8. Publiczna Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Myszkowie;

42 - 300 Myszków Światowit, ul. Partyzantów 21; tel. (034) 313 - 03 - 67, strona www.: <http://www.ppppmyszkow.czt.pl>, e - mail: ppppmysz@interia.pl; zakres udzielanej pomocy: diagnoza, np. w zakresie trudności rozwojowych, wychowawczych, szkolnych, terapia (psychologiczna, pedagogiczna, logopedyczna, terapia rodziny), konsultacje i porady bez badań, psychoedukacja i krzewienie kultury pedagogicznej, doradztwo zawodowe i profilowanie kariery edukacyjnej młodzieży, mediacje w środowisku wychowawczym dzieci i młodzieży, interwencje kryzysowe, wczesne wspomaganie rozwoju dziecka i rodziny, działalność informacyjna i edukacyjna w zakresie kultury pedagogicznej, orzekanie i opiniowanie, w tym w sprawach dzieci i młodzieży z wadami zmysłów i autyzmem; adresaci pomocy: dzieci, młodzież, rodzice, nauczyciele; rejon działania: powiat myszkowski.

9. Publiczna Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Koniecpolu,

42 - 230 Koniecpol, ul. Chrząstowska 8; tel.(034) 355 - 16 - 73; strona www.: <http://www.ppppkoniecpol.prv.pl>; e - mail: pppp_koniecpol@tlen.pl

II. Inne jednostki wspierające uczniów, rodziców i nauczycieli w trudnych sytuacjach wychowawczych

1. Centrum Pomocy Dziecku Niepełnosprawnemu i jego Rodzinie, Częstochowa, ul. Jasnogórska 36; tel. (034) 361 - 59 - 43.

2. Domy Pomocy Społecznej w Częstochowie, ul. Kontkiewiczza 2,

tel. (034) 364 - 38 - 10; ul. Wieluńska 1, tel. (034) 324 - 29 - 14; ul. Jadwigi 84/86, tel. (034)324 - 08 - 82; ul. Wesola 14, tel. (034) 361 - 88 - 94.

3. Jasnogórski Telefon Zaufania; kontakt: tel. (034) 36- 52-255.

4. "Mamre" Wspólnota Przymierza Rodzin, Częstochowa, ul. Ogrodowa 24/22; tel. (034) 361 - 45 - 51.

5. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

w Częstochowie, ul. Wolności 44; tel. (034) 324 - 34 - 43; zakres pomocy: udzielanie wsparcia osobom i rodzinom w sytuacji kryzysowej wynikającej z problemów alkoholowych, pomoc prawna, pedagogiczna i psychologiczna.

6. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Częstochowie, ul. Jasnogórska 34; tel. (034)324 - 47 - 65.

7. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Częstochowie, ul., tel. Rejtana 7b; tel. (034) 366 - 32 - 31; zakres pomocy: poradnictwo w sytuacjach: kryzysowych w rodzinie, przemocy, problemów z alkoholem, myśli samobójczych; pomoc ofiarom przestępstw.

8. Ośrodek Pomocy Dziecku Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka w Częstochowie, ul. Śląska 22; tel. (034) 365 - 30 - 44 lub 361 - 49 - 11; zakres pomocy: interwencje w kryzysowych sytuacjach dziecka, doradztwo w zakresie prawa rodzinnego i opiekuńczego, terapia rodzinna i terapia dzieci ofiar przemocy.

9. Ośrodek Pomocy Osobom z Problemami Alkoholowymi

w Częstochowie, ul. Sikorskiego 78/80.

10. Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnień w Częstochowie,

ul. Barlickiego 2; tel. (034) 367 - 50 - 37.

11. Ośrodek Terapii Uzależnień od Alkoholu, Częstochowa, ul. Ogrodowa 66; tel. (034) 368 - 15 - 20 zakres pomocy: leczenie osób uzależnionych od alkoholu.

12. Pogotowie Opiekuńcze w Częstochowie, ul. Legionów 58; tel. (034) 361 - 92 - 69.

13. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie, ul. Tkacka 3/5; tel. (034) 322 - 92 - 06 lub 05;

strona www.: <http://www.czestochowa.powiat.pl/pcpr> ;

e-mail: pcpr@czestochowa.powiat.pl

14. Przytuliska, schroniska, noclegownie "Caritas" Archidiecezji Częstochowskiej, w tym Przytulisko dla Bezdomnych Rodzin, ul. Staszica 5; tel. (034) 368 - 07 0 65.

15. Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień "Monar" - punkt konsultacyjny "Monar", Częstochowa, ul. Wolności 44/19;

tel. (034)365 - 48 - 99 lub 324 - 32 - 56; zakres pomocy: profilaktyka w zakresie uzależnień od narkotyków, udzielanie pomocy osobom uzależnionym, konsultacje w zakresie samopomocy i profilaktyki.

16. Poradnia Rodzinna Towarzystwa Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych "Powrót z U", Częstochowa, ul. Nowowiejskiego 3;

tel. (034) 324 - 60 - 97; zakres pomocy: poradnictwo w sprawach uzależnień.

III. Świetlice i ogniska dla dzieci i młodzieży

1. Młodzieżowy Klub Środowiskowy im. Jana Pawła II - Akcji Katolickiej Archidiecezji Częstochowskiej, Częstochowa ul. Legionów 21; tel. (034) 321 - 27 - 58; teren - dzielnice: Zawodzie, Stare Miasto, Mirów, Dąbie; zakres pomocy: socjoterapia i profilaktyka zagrożeń, pomoc terapeutyczna, rozwój zainteresowań i uzdolnień, pomoc w nauce, wolontariat, zajęcia dla dyslektyków, zespół wokalo - muzyczny, koło psychologiczne i inne.

2. Ognisko Opiekuńcze - Wychowawcze przy Rzymskokatolickiej Parafii pw. Świętego Józefa w Częstochowie, ul. Rapackiego 3/5;

tel. 0 - 605 - 216 - 204; rejon - dzielnica Raków; zakres pomocy: pomoc w nauce, psychoterapia, socjoterapia, terapia przez

sztukę i inne.

3. Ognisko Wychowawcze "Dzieciątka Jezus" przy Rzymskokatolickiej parafii pw. Narodzenia Pańskiego w Częstochowie, ul. Orzechowskiego 1/1; tel. (034) 368 - 10 - 07.
4. Ognisko Wychowawcze "NAZARET" przy Rzymskokatolickiej Parafii pw. Matki Boskiej Zwycięskiej w Częstochowie, ul. Słowackiego 19/21; tel. (034) 366 - 80 - 70; teren - Osiedle Trzech Wieszczy; zakres pomocy: pomoc w nauce, gimnastyka korekcyjna, zajęcia: komputerowe, sportowe, rekreacyjne.
5. Ognisko Wychowawcze przy Rzymskokatolickiej Parafii pw. Świętego Maksymiliana Kolbego w Częstochowie, ul. Starzyńskiego 11; tel. (034) 362 - 70 - 91; teren - dzielnica Północ; zakres pomocy: pomoc opiekuńczo - wychowawcza, poradnictwo psychologiczno - pedagogiczne, pomoc w nauce, zajęcia: artystyczne, rekreacyjno - sportowe, komputerowe i inne.
6. Ognisko Wychowawcze Świętego Floriana przy Parafii Rzymskokatolickiej pw. Św. Floriana w Częstochowie, ul. Limanowskiego 120; tel. (034) 323 - 04 - 62; teren - dzielnice: Raków, Bleszno; zakres pomocy: zajęcia komputerowe, sportowe, plastyczne, chór, nauka języków obcych, "oaza", wycieczki turystyczne
- krajoznawcze, wyjazdy kolonijne, dożywianie, zajęcia terapeutyczne, pomoc w odrabianiu lekcji, inne.
7. Ognisko Wychowawcze Świętego Krzyża przy Rzymskokatolickiej Parafii pw. Krzyża Świętego w Częstochowie, ul. Rynek Wieluński 29; tel. (034) 362 - 94 - 59; teren - Parkitka, Rynek Wieluński; zakres pomocy: pomoc w nauce, zajęcia: muzyczne, plastyczne, sportowe, informatyczne.
8. Ognisko Wychowawcze "Zesłanie Ducha Świętego" przy Rzymskokatolickiej Parafii pw. Zesłania Ducha Świętego w Częstochowie, ul. Gajowa 2/6; tel. (034) 371 - 01 - 15; teren - dzielnica Raków Zachód; zakres pomocy: dożywianie, zajęcia: informatyczne, sportowe, języka angielskiego, muzyczne.
9. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Wsparcia Dziennego "Pomocna Dłoń" Stowarzyszenia na Rzecz Dzieci i Młodzieży "Uśmiech Dziecka" w Częstochowie, ul. Manganowa 12 a; tel. (034) 361 - 88 - 26; rejon - dzielnice: Zawodzie, Stary Rynek; zakres pomocy: działalność opiekuńczo - wychowawcza, pomoc materialna dla ubogich, dożywianie, pomoc w nauce, zajęcia: socjoterapeutyczne, terapeutyczne, plastyczne, muzyczne, sportowe, języki obce.
10. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze "U nas" Częstochowskiego Towarzystwa Ognisk Wychowawczych, Częstochowa, ul. Sieroszewskiego 16; tel. (034) 363 - 16 - 73; adresaci: dzieci specjalnej troski; rejon - dzielnice: Ostatni Grosz, Raków; zakres pomocy: pomoc w nauce, dożywianie, terapia, wsparcie dla rodzin.
11. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze nr 1 "Mały Książę" Częstochowskiego Towarzystwa Ognisk Wychowawczych, Częstochowa ul. Tetmajera 18; tel. 0 - 503 - 133 - 567; rejon - dzielnica Raków; zakres pomocy: pomoc pedagogiczna, dożywianie, zajęcia sportowe i inne.
12. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze nr 2 "Zawodzie" Częstochowskiego Towarzystwa Ognisk Wychowawczych, Częstochowa, ul. Orla 4/8; tel. (034) 363 - 16 - 73; rejon - dzielnice: Zawodzie, Dąbie; zakres pomocy: pomoc w nauce, dożywianie, terapia, pomoc rodzinie.
13. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze nr 3 "Otwarte Drzwi" Częstochowskiego Towarzystwa Ognisk Wychowawczych, Częstochowa, ul. Kozia 18, tel. (034) 363 - 16 - 73; rejon - dzielnice: Zawodzie, Stare Miasto, zakres pomocy: pomoc w nauce, dożywianie, terapia, pomoc rodzinie.
14. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze nr 1 Towarzystwa Przyjaciół Dzieci przy Szkole Podstawowej nr 38 w Częstochowie, ul. Sikorskiego 56, tel. (034) 361 - 40 - 75; rejon - Parkitka, Rynek Wieluński; zakres pomocy: pomoc w nauce, zajęcia sportowe, turystyka, rekreacja, wsparcie finansowe.
15. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze nr 2 Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Częstochowie, ul. Kwiatkowskiego 3/1; tel. (034) 234 - 47 - 50; rejon - dzielnica Tysiąclecie; zakres pomocy: pomoc w nauce, zajęcia: plastyczne, muzyczne, sportowe.
16. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze nr 4 Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Częstochowie, ul. Ludowa 58; tel. (034) 324 - 47 - 50; rejon - Kiedrzyn; zakres pomocy: pomoc w nauce, dożywianie, zajęcia rekreacyjne, imprezy okolicznościowe i integracyjne, wypoczynek letni i zimowy.
17. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze "Skaut I" przy Komendzie Hufca Związku Harcerstwa Polskiego, Częstochowa, ul. Wilsona 34; tel. 0 - 514 - 879 - 355; rejon - dzielnica Śródmieście, zakres pomocy: pomoc w nauce, zajęcia: sportowe, szachowe, plastyczne, informatyczne, turystyka i inne.
18. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze "Skaut II" przy Komendzie Hufca Związku Harcerstwa Polskiego, Częstochowa, ul. Legionów 19/21; tel. 0 - 504 - 126 - 642; rejon - dzielnice: Zawodzie, Dąbie; zakres pomocy: pomoc w nauce, zajęcia: plastyczne, sportowe, taneczne, język angielski, modelarnia.
19. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze "Skaut III" przy Komendzie Hufca Związku Harcerstwa Polskiego, Częstochowa, ul. Powstańców Warszawy 144 a; w budynku Szkoły Podstawowej nr 52; tel. 0 - 692 - 418 - 105; rejon - dzielnica Dźbów; zakres pomocy: pomoc w nauce, zajęcia: sportowe, taneczne, plastyczne, informatyczne.
20. Środowiskowy Klub Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym "Koło" w Częstochowie, ul. Waszyngtona 62; tel. (034) 368 - 02 - 07; adresaci: osoby niepełnosprawne intelektualnie; rejon - region częstochowski; zakres pomocy: czasowa opieka z poczęstunkiem, zajęcia: plastyczne, muzyczne, sportowe, imprezy kulturalno - turystyczne, inne.
21. Świetlica dla Dzieci i Młodzieży Fundacji Chrześcijańskiej "ADULLAM" w Częstochowie, ul. Krakowska 34; tel. (034) 365 - 39 - 46; rejon - dzielnica Śródmieście; zakres pomocy: pomoc w nauce, dożywianie, zajęcia: plastyczne, krajoznawcze, inne.
22. Świetlica dla Dzieci i Młodzieży przy Domu Miłosierdzia Bożego im. Jana Pawła II w Częstochowie, ul. Rapackiego 3/5; tel. (034) 323 - 18 - 63; rejon - dzielnica: Raków; zakres pomocy: dożywianie, pomoc w nauce, wolontariat, zajęcia: taneczne, sportowe, komputerowe i inne.
23. Świetlica Integracyjna Salezjańskiego Ośrodka Wychowania i Animacji "SOWA" - "Wyrównać ścieżki życia" w Częstochowie, ul. Kościelna 53/63; tel. (034) 365 - 09 - 87; e - mail: sowa@salezianie.pl; rejon - miasto Częstochowa; adresaci: osoby niepełnosprawne; zakres pomocy: terapia warsztatowa dla osób niepełnosprawnych, rekreacja, terapia oraz pomoc

indywidualna dla osób potrzebujących pomocy.

24. Świetlica Opiekuńczo - Wychowawcza przy Rzymskokatolickiej Parafii pw. Świętej Urszuli Ledóchowskiej w Częstochowie, ul. Gajowa 39/41; tel. (034) 363 - 95 - 97; rejon - dzielnica Raków Zachód, zakres pomocy: pomoc opiekuńczo - wychowawcza, dożywanie.

25. Świetlica Parafialna przy Rzymskokatolickiej parafii pw. Świętego Melchiora Grodzieckiego w Częstochowie, ul. Ossowskiego 9; tel. (034) 323 - 51 - 44.

26. Świetlica Socjoterapeutyczna "Dom Księcia" Stowarzyszenia "MONAR" w Częstochowie, Al. Wolności 44/19; rejon - dzielnica Śródmieście; zakres pomocy: pomoc socjalna, zajęcia socjoterapeutyczne, pomoc w nauce.

27. Świetlica Socjoterapeutyczna "Ludki z Błaznanej Budki" Częstochowskiego Towarzystwa Profilaktyki Społecznej, Częstochowa, ul. Bardowskiego 60; tel. (034) 371 - 09 - 30; rejon: dzielnica Ostatni Grosz; zakres pomocy: socjoterapia, profilaktyka uzależnień, pomoc w nauce, dożywanie, zajęcia: sportowe, plastyczne, klub internetowy, organizacja wypoczynku letniego i zimowego.

28. Świetlica Socjoterapeutyczna przy Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Częstochowie, ul. Sportowa 34a; tel. (034) 363 - 11 - 88; e - mail: mopsik@czestochowa.net.pl; rejon - dzielnica Raków Zachód; zakres pomocy: pomoc w nauce, zajęcia profilaktyczno - wychowawcze, socjoterapia, dożywanie, organizacja wypoczynku letniego i zimowego, imprezy okolicznościowe i inne.

29. Świetlica Socjoterapeutyczna "Skrawek Nieba" przy Straży Miejskiej w Częstochowie, ul. Krakowska 80, blok 3; tel. (034) 368 - 31 - 92, wew. 112 lub 217, strona www: www.skraweknieba.com.pl; rejon

- dzielnice: Stare Miasto, Śródmieście, Raków, Zawodzie; zakres pomocy: socjoterapia, profilaktyka zagrożeń, pomoc w nauce, organizacja wolnego czasu, dożywanie, wolontariat, imprezy okolicznościowe, organizacja wypoczynku letniego i zimowego, aktywizowanie rodziców do opieki nad dziećmi.

30. Świetlica Socjoterapeutyczna Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka w Częstochowie, ul. Worcella 20/22.

31. Świetlica Socjoterapeutyczna Towarzystwa Przyjaciół Dzieci

w Częstochowie, ul. Nowowiejskiego 15, tel. (034) 324 - 47 - 50; rejon - dzielnica śródmieście; zakres pomocy: zajęcia edukacyjne, opiekuńczo - wychowawcze, kulturalno - rozrywkowe, rekreacyjno - sportowe, terapeutyczne.

32. Świetlica Środowiskowa dla Dzieci "Tratwa" - "Caritas" Archidiecezji Częstochowskiej, ul. Brzeźnicka 59; tel. (034) 368 - 05 - 82 lub 322 - 08 - 08.

33. Świetlica Środowiskowa im. Jana Pawła II przy Zgromadzeniu Sióstr od Anioła w Częstochowie, ul. Gliwicka 22; tel. 0 - 661 - 318- 810

lub (034) 362 - 89 - 47.

34. Świetlica Środowiskowa przy Rzymskokatolickiej Parafii

pw. Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa w Częstochowie, Al. Jana Pawła II nr 82; tel. (034) 361 - 31 - 38.

35. Świetlica Środowiskowa "Radosny Dom" Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej, Częstochowa, ul. Śląska 22/8; tel. (034) 324 - 52 - 05 lub 361 - 46 - 60.

36. Świetlica Środowiskowa Stowarzyszenia COMMUNIO IN CHRISTO w Częstochowie, ul. Rędzińska 23, tel. 0 660 - 683 - 357; rejon - dzielnica Wyczerpy; zakres pomocy: współpraca z nauczycielami

w zakresie dydaktyki - zajęcia wyrównawcze, działalność wychowawcza, opiekuńcza, profilaktyka uzależnień, dożywanie.

37. Świetlica Środowiskowa Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Częstochowie, ul. Jasnogórska 84/90 , w Gimnazjum nr 15; tel. (034) 324 - 47 - 50; rejon - dzielnica Śródmieście; zakres pomocy: zajęcia edukacyjno - wyrównawcze, opiekuńczo - wychowawcze, kulturalno

- rozrywkowe, rekreacyjno - sportowe, terapii zajęciowej, psychoterapii i inne.

38. Świetlica Środowiskowa "Umocnić drzewko życia" przy Salezjańskim Ośrodku Wychowania i Animacji "SOWA" w Częstochowie,

ul. Kościelna 53/63 , tel. (034) 365 - 09 - 87

39. Świetlica Terapeutyczna dla Dzieci z Autyzmem i Podobnymi Zaburzeniami Częstochowskiego Stowarzyszenia Pomocy Osobom

z Problemami Autyzmu w Częstochowie , ul. Staszica 10, tel. (034) 324 - 18 - 38; rejon - miasto Częstochowa, zakres pomocy: terapia zajęciowa.

Inne:

1. Infolinia dla Wychowawcy - tel. 0 801 - 800 - 967

2. Pomarańczowa Linia - pomoc dla rodziców dzieci pijących alkohol - tel. 0 800 - 281 - 049.

3. Niebieska Linia - lokalizacja w Częstochowie - ul. Sikorskiego 78/80; tel. 0 800 - 163 102 - pomoc w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

4. Policyny Telefon Zaufania - tel. (034) 365 - 44 - 00.

5. Ważne telefony zaufania dla osób potrzebujących pomocy znajdują się na stronie internetowej Katalogu Panoramy Firm ; są wśród nich m.in.: Antydepresyjny Telefon Zaufania, Narkotyki - Narkomania

- Ogólnopolski Telefon Zaufania, Telefon Policijnego Pogotowia Dziecięcego, Telefon "Stop Przemocy" dla Dzieci i Młodzieży oraz ich Rodziców, Telefon Zaufania AIDS - Zielona Linia, Telefon Zaufania dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie, Telefon Zaufania Komitetu Ochrony Praw Dziecka.

Nie można szczędzić sił i środków finansowych na pomoc skierowaną

w stronę ucznia, rodziny i szkoły. W Polsce powstają lokalne programy ścisłego współdziałania instytucji i placówek wspomagających szkoły w zakresie szeroko rozumianego wychowania dzieci i młodzieży. Tworzy się, w oparciu

o diagnozę, modele profilaktyki i interwencji dla szkół i przedszkoli

z wykorzystaniem wielu podmiotów wspomagających oraz formułuje się odnośną ofertę.

Baza informacyjna opracowana przez Centrum Informacji Zawodowej oraz Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Częstochowy a także niniejsze syntetyczne zestawienie, mogą stanowić część systemu, pod warunkiem, że staną się obiektem zainteresowania m. in. nauczycieli i rodziców chcących inicjować i nieść pomoc dzieciom i młodzieży, aby uczniowie

w trudnych problemach nie pozostawali sami i bezradni.

Bibliografia:

1. Informator o instytucjach i formach pomocy psychologiczno - pedagogicznej w Częstochowie" opracowany przez Centrum Informacji Zawodowej, Częstochowa 2007
  2. Katalog Panoramy Firm - <http://katalog.pf.pl/Wazne-Telefony>
  3. Kostynowicz Janusz, Nowe metody doskonalenia nauczycieli w rozwiązywaniu trudnych problemów edukacyjnych, [w:] Materiały konferencyjne, Nowe metody doskonalenia nauczycieli w rozwiązywaniu trudnych problemów edukacyjnych, Sulejówek 18 - 20 września 2006, Warszawa 2006
  4. "Wykaz jednostek pomocy społecznej działających w zakresie pomocy społecznej", http://www.czestochowa.pl/miasto_1/zdrowie_pomoc...
-